

«خلاصه نتایج طرح ارزیابی عملکرد شرکت‌های واگذار شده به صورت کنترلی مربوط به سال ۱۴۰۰»

۱-مقدمه

با گذشت بیش از ۲۰ سال از اقدامات مرتبط با خصوصی سازی و واگذاری بسیاری از شرکتها به بخش غیردولتی، سنجش میزان دستیابی به اهداف خصوصی سازی در کشور به عنوان یک برنامه اقتصادی، می تواند تبیین کننده نقاط قوت و ضعف آن و فراهم کننده بستر طراحی راهبردها و برنامه های مناسب جهت دستیابی به اهداف واقعی خصوصی سازی باشد. ارزیابی عملکرد موجب شناسایی موفقیت و عدم موفقیت اهداف تعیین شده برای برنامه خصوصی سازی و در نتیجه بهبود فرآیند اجرایی آن در کشور می شود. همچنین با رتبه بندی و تعیین شرکت های واگذار شده برتر و موفق و الگو برداری از آنها می توان برای بهبود وضعیت سایر شرکت های واگذار شده و یا در حال واگذاری بهره جست. در این راستا، سازمان خصوصی سازی از سال ۱۳۸۷ با ابلاغ سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، به صورت سالانه و مستمر و با بهره گیری از مدل های علمی جهانی ارزیابی عملکرد شرکتها که بر اساس نظرات متخصصین و کارشناسان امر بومی شده و مبنای انجام این بررسی قرار گرفته است، اقدام به ارزیابی شرکت های واگذار شده به صورت کنترلی به بخش های غیردولتی می نماید.

بدین منظور، با هدف سنجش میزان موفقیت برنامه خصوصی سازی در جمهوری اسلامی ایران، در سال ۱۴۰۰ میزان دستیابی به اهداف خصوصی سازی در سطح خرد شرکت، مورد بررسی قرار گرفت است. با توجه به این امر، بررسی پیشرو عملکرد ۷۹ شرکت را که به صورت کنترلی به بخش غیردولتی و از طریق سازمان خصوصی سازی واگذار شده است را در چارچوب ۵ معیار اصلی «بازدهی»، «بهره وری عوامل تولید»، «سرمایه گذاری و توسعه فعالیت»، «اشتغال» و «بهره وری کل» و ۱۱ زیرمعیار، براساس میانگین عملکرد سه سال پیش از واگذاری در مقایسه با میانگین عملکرد کل دوره پس از واگذاری و صرفاً در چارچوب اطلاعات احصاء شده از صورت های مالی حسابرسی شده شرکت ها، ارزیابی نموده است. در این بررسی در گام اول هر شرکت از نظر شاخص های عملکردی با خودش مقایسه شده اند؛ در گام دوم تحلیل های جمعی در خصوص مجموع و یا گروهی از شرکت های واگذار شده، ارائه شده است. نتایج این بررسی نشان می دهد با وجود آنکه در برخی از زیرمعیارها از جمله مالیات پرداختنی عملکرد چندان مثبتی از مجموع شرکت های واگذار شده ملاحظه نمی شود، ولی در مجموع، رشد ملموس و قابل ملاحظه ای در شرکت های واگذار شده، در دوران پس از واگذاری، بوجود آمده است.

شرکت ها، فرآیند و مدل انتخاب شده برای ارزیابی دارای ویژگی های زیر می باشد:

الف) شرکت هایی که تمام یا بخشی از سهام آنها واگذار شده و به واسطه این واگذاری کنترل این شرکت ها به بخش غیردولتی منتقل گردیده است.

ب) شرکت هایی که حداقل سه دوره مالی از زمان واگذاری آنها گذشته است.

ج) در مدل ارزیابی، بر بهره گیری از اطلاعات موجود در صورت های مالی شرکت های واگذار شده تمرکز شده است.

د) امتیاز وزنی (وزن بر مبنای ارزش واگذاری به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ و همچنین قیمت مقطع واگذاری)؛ در کنار امتیاز ساده، مبنای ارزیابی قرار گرفته است.

۲- مدل ارزیابی عملکرد شرکت‌های واگذار شده

مدل مورد استفاده در این پژوهش شامل ۳ معیار و ۱۱ شاخص می‌باشد. این مدل با الگوبرداری از مدل^۱ بر مبنای نظرات متخصصین و کارشناسان امر بومی شده و مبنای کار این پژوهش قرار گرفته است. معیارها، شاخص‌ها، نحوه محاسبه هر یک از شاخص‌ها به همراه امتیاز اختصاص داده شده به هر شاخص و در نهایت جمع کل امتیازات هر یک از معیارهای ۳ گانه به شرح ضمیمه شماره (۱) می‌باشد. جمع کل امتیازات مدل ۱۰۰ می‌باشد.

۳- فهرست شرکت‌های ارزیابی شده

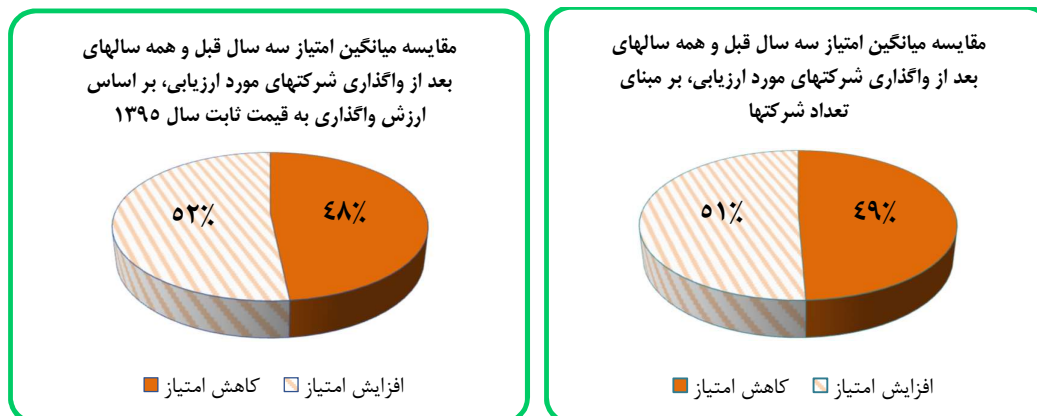
جامعه آماری طرح شامل تعداد ۷۹ شرکت واگذار شده به صورت کنترلی که در برگیرنده بزرگترین شرکت‌های واگذار شده توسط سازمان خصوصی سازی از طریق بورس، مزایده و همچنین واگذار شده به شیوه رقابتی، رد دیون دولت و یا سهام عدالت، می‌باشد. لازم به ذکر است در سال ۱۴۰۰ برای اولین بار شرکت‌هایی به فهرست ارزیابی اضافه گردید که قبل از آن هیچگاه ارزیابی نشده بودند. فهرست شرکت‌های مذکور به شرح ضمیمه شماره (۲) می‌باشد.

۴- نتایج کلی ارزیابی عملکرد شرکت‌های واگذار شده

بررسی انجام شده پیرامون وضعیت عملکرد شرکت‌های کنترلی در دوران پس از واگذاری نسبت به دوره قبل از واگذاری، با استفاده از مدل تعریف شده و بر اساس اطلاعات موجود در صورت‌های مالی، بیانگر بهبود شرایط اکثر این شرکت‌ها بعد از واگذاری و نشان‌دهنده عدم لزوم نگرانی در زمینه خصوصی سازی و در واقع تأکیدی بر ضرورت انجام این برنامه اقتصادی است. خلاصه نتایج ارزیابی عملکرد شرکت‌های واگذار شده به شرح زیر، مؤید این امر است:

۴-۱- نتیجه اجرای مدل ارزیابی عملکرد برای کلیه شرکت‌های مورد ارزیابی

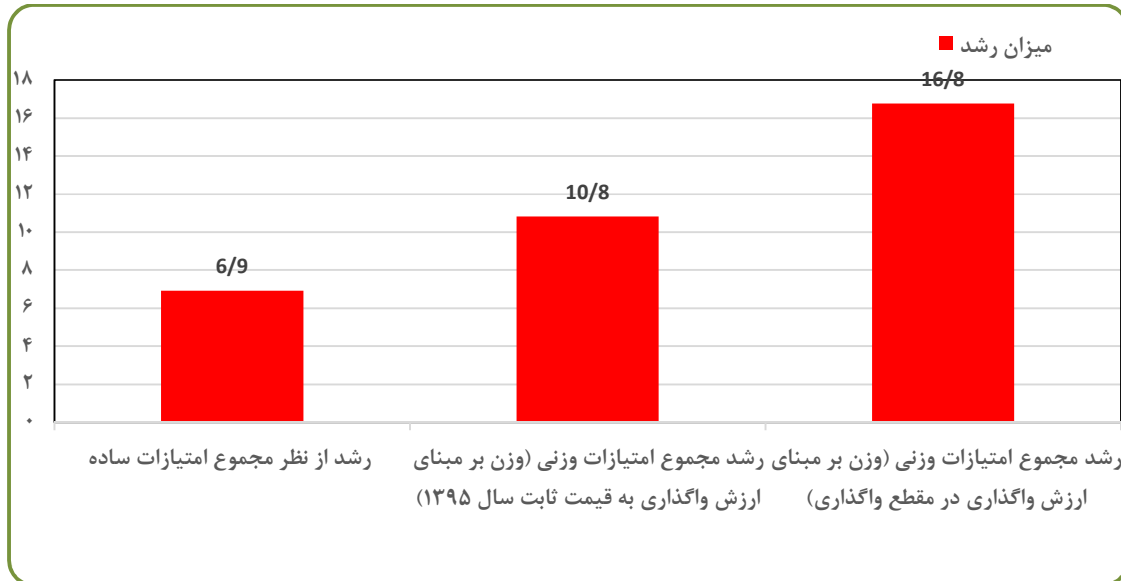
۵۱ درصد تعداد کل شرکت‌های مورد ارزیابی با ۵۲ درصد کل ارزش واگذاری، رشد امتیاز بعد از واگذاری را تجربه کرده اند.

نمودار شماره (۱): درصد شرکت‌های دارای کاهش یا افزایش امتیاز نسبت به قبل از واگذاری

^۱ EFQM (European Foundation Quality Management)

- «امتیاز ساده»، «امتیاز وزنی بر مبنای ارزش واگذاری به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵» و همچنین «امتیاز وزنی بر مبنای ارزش واگذاری در مقطع واگذاری» مربوط به مجموع ۷۹ شرکت ارزیابی شده، به ترتیب ۶/۹ درصد، ۱۰/۸ درصد و ۱۶/۸ درصد، رشد داشته است.

نمودار شماره (۲): درصد رشد امتیاز شرکت‌های ارزیابی شده بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری

۴-۲- نتیجه طرح ارزیابی از نظر معیارهای مدل

۴-۲-۱- معیار «بازدهی»:

شاخص های ارزیابی:

الف) بازده حقوق صاحبان سهام (ROE): سود خالص به مجموع حقوق صاحبان سهام - ۵ امتیاز

ب) بازده دارایی ها (ROA): سود خالص به مجموع دارایی ها - ۱۰ امتیاز

ج) بازده فروش (ROS): سود خالص به فروش - ۱۰ امتیاز

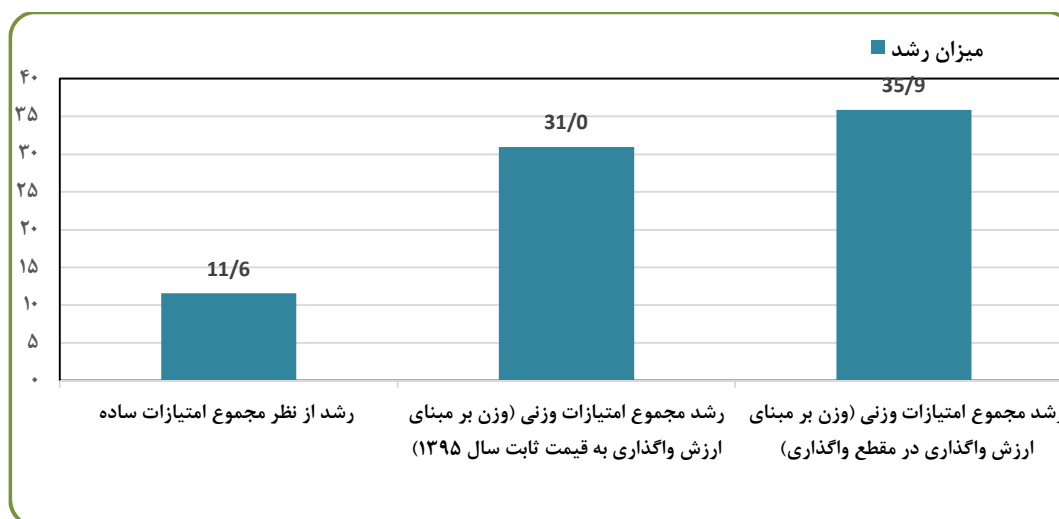
نتیجه ارزیابی:

✓ ۵۹ درصد تعداد کل شرکت ها با ۷۲ درصد ارزش واگذاری، از نظر معیار «بازدهی»، رشد امتیاز بعد از واگذاری داشته اند.

✓ امتیاز ساده کل شرکت ها از نظر معیار «بازدهی»، ۱۱/۶ درصد رشد داشته است.

✓ امتیاز وزنی کل شرکت ها، بر مبنای قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ از نظر معیار «بازدهی»، ۳۱ درصد رشد داشته است.

✓ امتیاز وزنی کل شرکت ها، بر مبنای قیمت در مقطع واگذاری از نظر معیار «بازدهی»، ۳۵/۹ درصد رشد داشته است.

نمودار شماره (۳): درصد رشد امتیاز شرکت های ارزیابی شده بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری از نظر معیار بازدهی

۴-۲-۲- معیار بهره‌وری عوامل تولید

شاخص‌های ارزیابی:

الف) بهره‌وری هزینه نیروی کار (LP): ارزش افزوده به هزینه کل نیروی کار - ۱۰ امتیاز

ب) بهره‌وری هزینه سرمایه (KP): ارزش افزوده به هزینه استفاده از سرمایه - ۱۰ امتیاز

ج) بهره‌وری انرژی (EP): ارزش افزوده به هزینه انرژی مصرف شده - ۱۰ امتیاز

د) بهره‌وری مواد اولیه (RP): ارزش افزوده به هزینه مواد اولیه - ۱۰ امتیاز

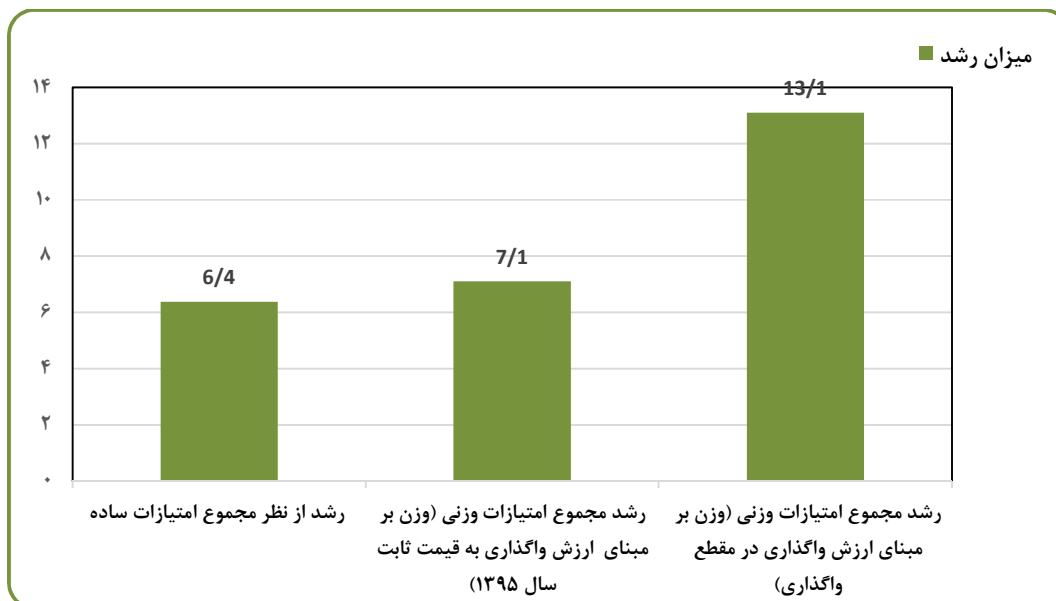
نتیجه ارزیابی:

✓ ۵۸ درصد تعداد کل شرکت‌ها با ۶۳ درصد ارزش واگذاری، از نظر معیار «بهره‌وری عوامل تولید»، رشد امتیاز بعد از واگذاری داشته‌اند.

✓ امتیاز ساده کل شرکت‌ها از نظر معیار «بهره‌وری عوامل تولید»، ۶/۴ درصد رشد داشته است.

✓ امتیاز وزنی کل شرکت‌ها، بر مبنای قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ از نظر معیار «بهره‌وری عوامل تولید»، ۷/۱ درصد رشد داشته است.

✓ امتیاز وزنی کل شرکت‌ها، بر مبنای قیمت مقطع واگذاری از نظر معیار «بهره‌وری عوامل تولید»، ۱۳/۱ درصد رشد داشته است.

نمودار شماره (۴): درصد رشد امتیاز شرکت‌های ارزیابی شده بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری از نظر معیار بهره‌وری عوامل تولید

۳-۲-۴- معیار سرمایه گذاری و توسعه فعالیت

شاخص های ارزیابی:

الف) افزایش سرمایه از محل آورده نقدی (COK): ۱۰ امتیاز

ب) فروش کل (TS): ۸ امتیاز

ج) ارزش صادرات (EXP): ۷ امتیاز

د) مالیات پرداختنی (TAX): ۱۰ امتیاز

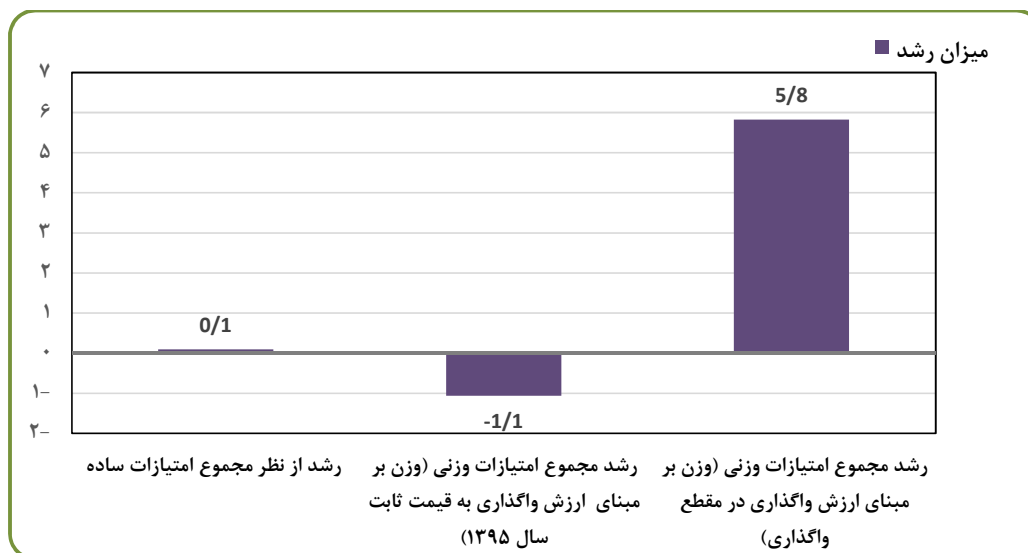
نتایج ارزیابی:

✓ ۵۳ درصد تعداد کل شرکت ها با ۵۷ درصد ارزش واگذاری، رشد امتیاز بعد از واگذاری داشته اند.

✓ امتیاز ساده کل شرکت ها از نظر معیار «سرمایه گذاری و توسعه فعالیت»، ۰/۱ درصد افزایش داشته است.

✓ امتیاز وزنی کل شرکت ها، بر مبنای قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ از نظر معیار «سرمایه گذاری و توسعه فعالیت»، ۱/۱ درصد کاهش داشته است.

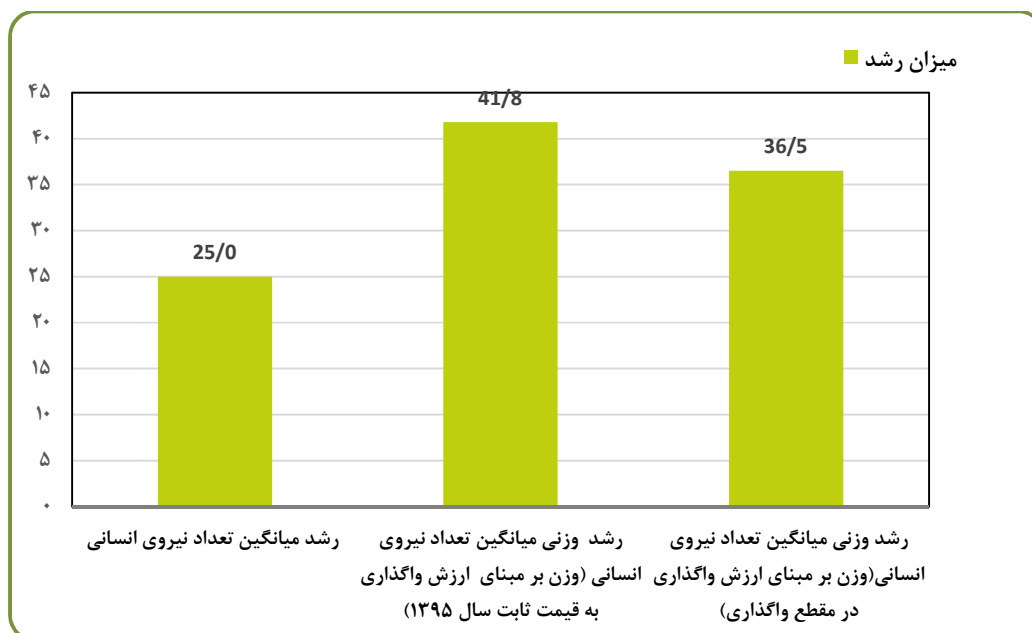
✓ امتیاز وزنی کل شرکت ها، بر مبنای قیمت مقطع واگذاری از نظر معیار «سرمایه گذاری و توسعه فعالیت»، ۵/۸ درصد رشد داشته است.

نمودار شماره (۵): درصد رشد امتیاز شرکت های ارزیابی شده بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری، از نظر معیار سرمایه گذاری و توسعه فعالیت

۴-۲-۴- معیار اشتغال (EMP)

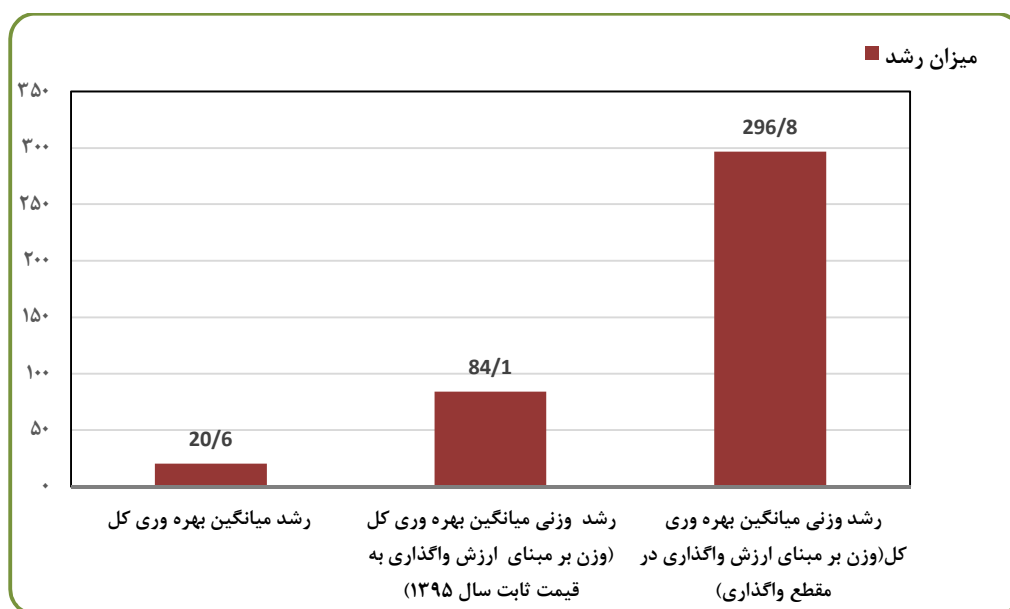
- ✓ در مجموع میانگین تعداد نیروی کار در شرکت‌ها بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری ۵۴,۵۸۳ نفر، افزایش یافته است.
- ✓ میانگین تعداد نیروی کار ۶۸ درصد کل شرکت‌ها با ۹ درصد ارزش واگذاری‌ها، بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری، افزایش داشته است.
- ✓ میانگین تعداد نیروی کار کل شرکت‌ها، بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری، ۲۵ درصد رشد داشته است.
- ✓ میانگین وزنی تعداد نیروی کار کل شرکت‌ها، بر مبنای قیمت ثابت سال ۱۳۹۵، بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری، ۴۱/۸ درصد رشد داشته است.
- ✓ میانگین وزنی تعداد نیروی کار کل شرکت‌ها، بر مبنای قیمت مقطع واگذاری، بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری، ۳۶/۵ درصد رشد داشته است.

نمودار شماره (۶): درصد رشد امتیاز شرکت‌های ارزیابی شده بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری از نظر معیار اشتغال

۴-۲-۵- معیار بهره‌وری کل (TP)

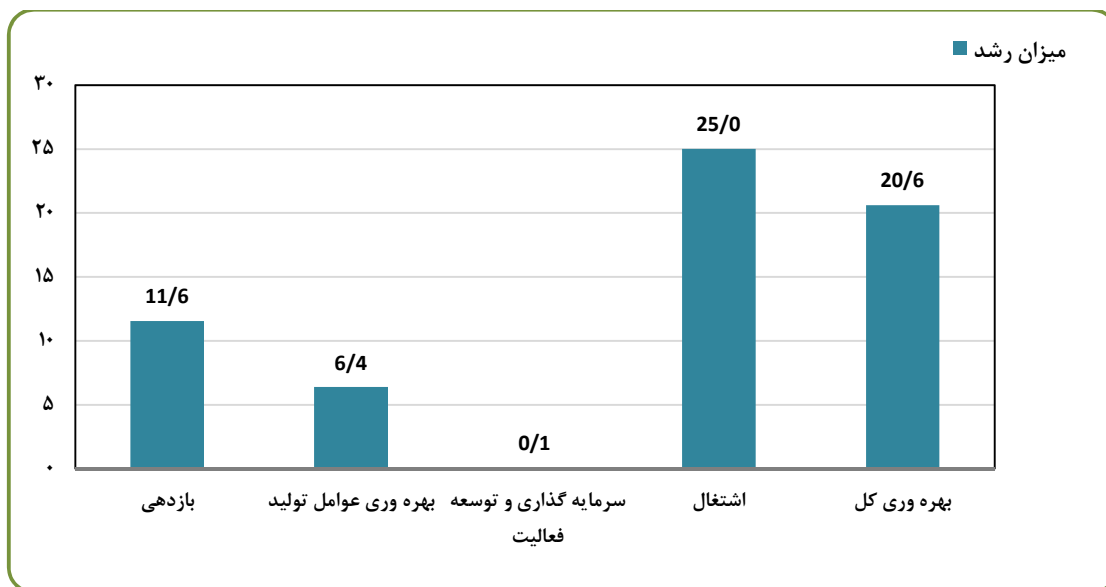
- ✓ میانگین بهره‌وری کل ۵۴ درصد کل شرکت‌ها با ۷۰ درصد ارزش واگذاری‌ها، بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری، افزایش داشته است.
- ✓ میانگین بهره‌وری کل شرکت‌ها، بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری، ۲۰/۶ درصد رشد داشته است.
- ✓ میانگین وزنی بهره‌وری کل شرکت‌ها، بر مبنای قیمت ثابت سال ۱۳۹۵، بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری، ۸۴/۱ درصد رشد داشته است.
- ✓ میانگین وزنی بهره‌وری کل شرکت‌ها، بر مبنای قیمت مقطع واگذاری، بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری، ۲۹۶/۸ درصد رشد داشته است.

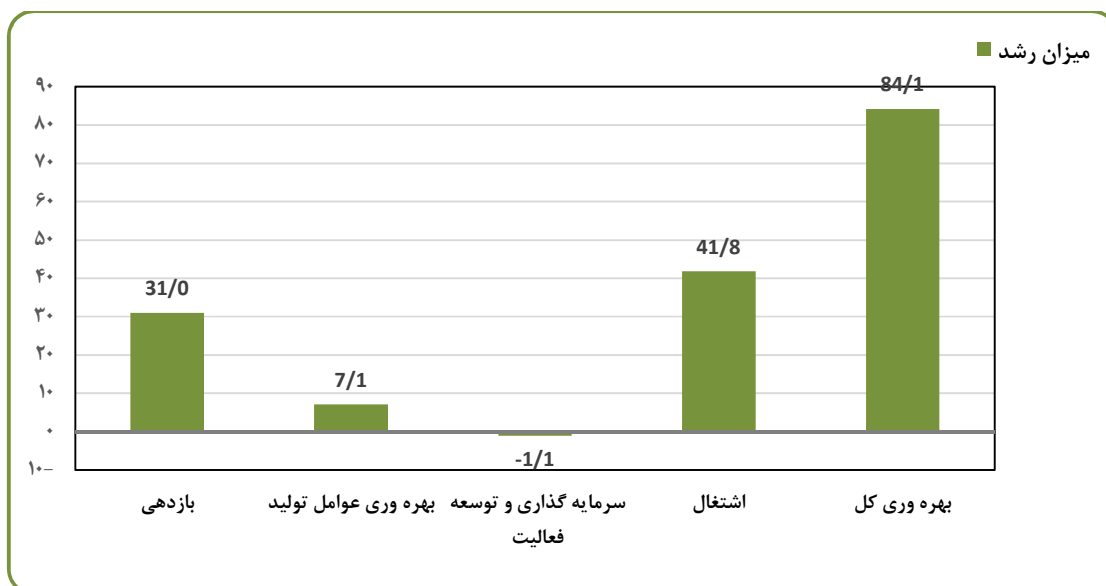
نمودار شماره (۷): درصد رشد امتیاز شرکت‌های ارزیابی شده بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری از نظر معیار بهره‌وری کل

در واقع، نتیجه اجرای مدل ارزیابی عملکرد برای کلیه شرکت‌های مورد ارزیابی نشان دهنده رشد امتیاز مجموع شرکت‌ها از نظر کلی و نیز از نظر معیارهای مدل به طور مجزا، می‌باشد.

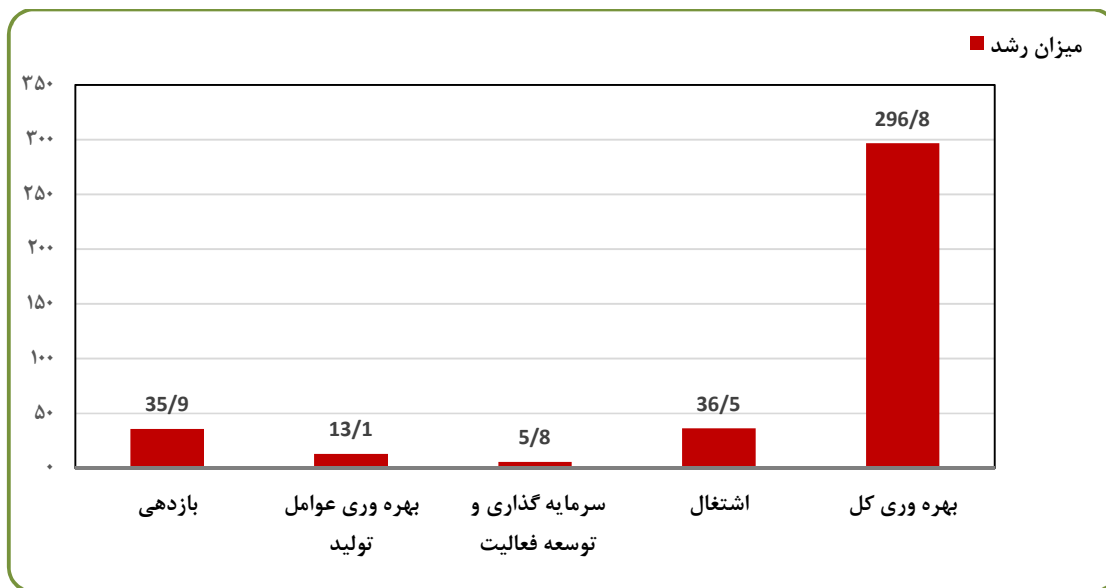
۳-۴- سایر نتایج اجرای مدل ارزیابی عملکرد برای کلیه شرکت‌های مورد ارزیابی

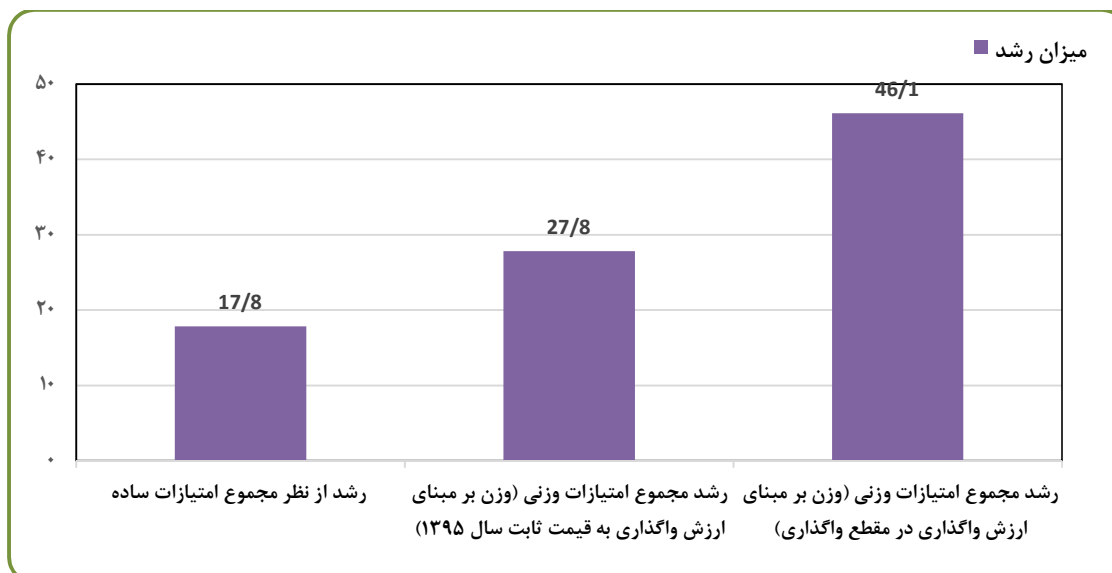
نمودار شماره (۸): درصد رشد امتیاز ساده مجموع شرکت‌های ارزیابی شده، بر مبنای معیارهای مدل

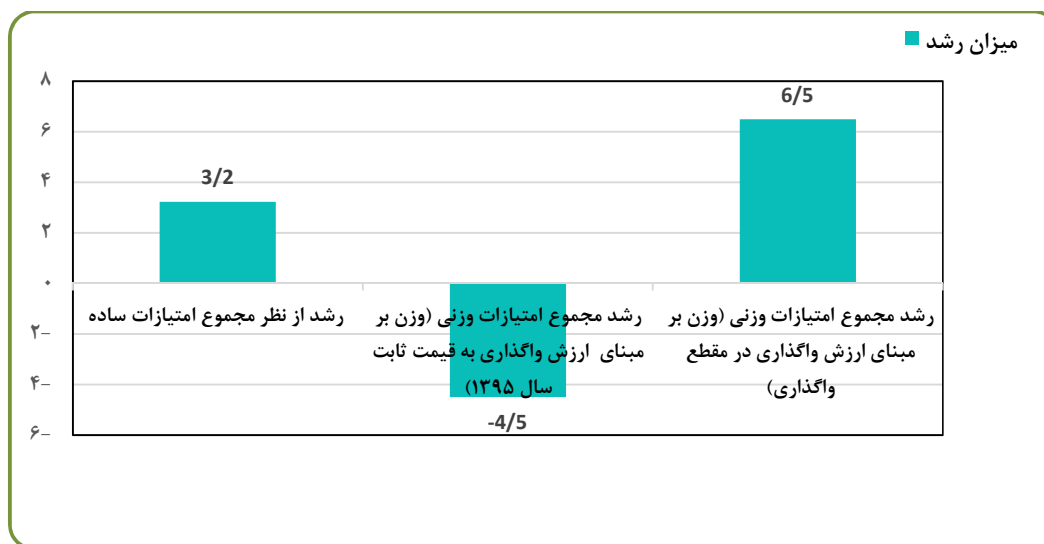
نمودار شماره (۹): درصد رشد امتیاز وزنی مجموع شرکت‌های ارزیابی شده، بر اساس قیمت ثابت سال ۱۳۹۵، بر مبنای معیارهای مدل

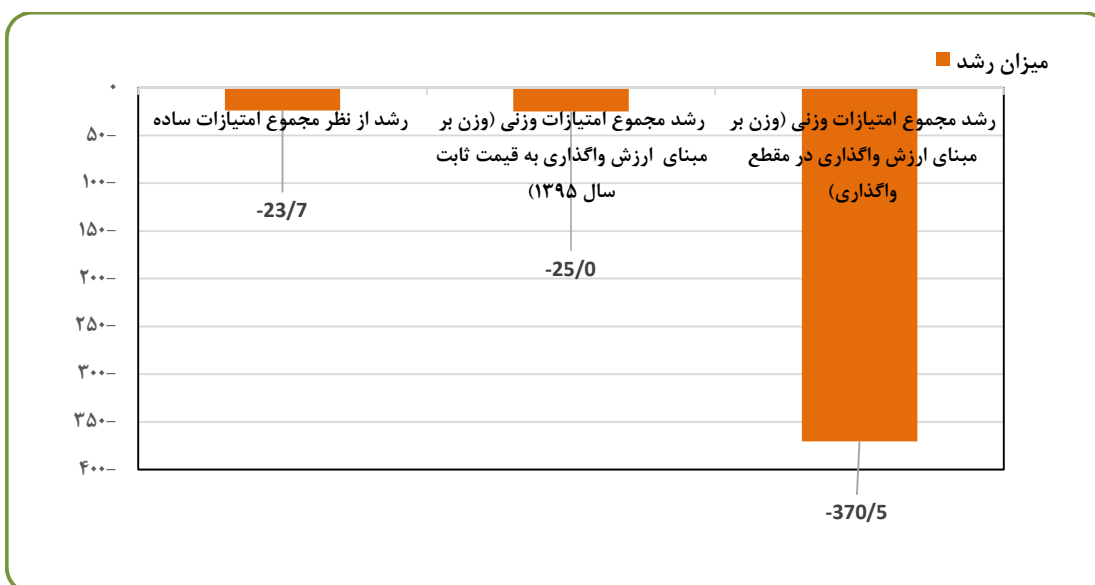
نمودار شماره (۱۰): درصد رشد امتیاز وزنی مجموع شرکتهای ارزیابی شده بر اساس قیمت مقطع واگذاری، بر مبنای معیارهای مدل

نمودار شماره (۱۱): درصد رشد امتیاز ساده مجموع شرکتهای صادر کننده ارزیابی شده، پس از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری

نمودار شماره (۱۲): درصد رشد امتیاز ساده شاخص فروش کل مجموع شرکت‌های ارزیابی شده، پس از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری

نمودار شماره (۱۳): درصد رشد امتیاز ساده شاخص مالیات پرداختی مجموع شرکت‌های ارزیابی شده، پس از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری

۳-۴- خلاصه وضعیت رشد امتیاز معیارهای اصلی و زیر معیارهای مدل

با توجه به مطالب پیش گفت، خلاصه میزان رشد امتیاز معیارها و شاخص های مدل مورد استفاده برای ۷۹ شرکت واگذار شده به صورت کنترلی به صورت زیر می باشد:

جدول شماره (۲): میزان رشد امتیاز معیارهای مدل

معیار	شاخص	میزان رشد امتیاز (درصد)		
		ساده	وزنی بر مبنای ارزش بر اساس قیمت ثابت سال ۱۳۹۵	وزنی بر اساس ارزش مقطع واگذاری
بازدهی	بازده حقوق صاحبان سهام	۱۲/۵	۲۴/۶	۲۰/۳
	بازده دارایی ها	۱۵/۶	۴۶/۱	۵۸/۶
	بازده فروش	۸/۵	۲۳/۴	۲۸/۸
	جمع	۱۱/۶	۳۱/۰	۳۵/۹
بهره وری عوامل تولید	بهره وری هزینه نیروی انسانی	-۲/۹	-۲/۱	۷/۰
	بهره وری هزینه سرمایه	۲۸/۱	۳۷/۱	۳۵/۱
	بهره وری انرژی	۰/۶	-۱۲/۳	-۱۱/۳
	بهره وری مواد اولیه	۶/۵	۱۷/۱	۳۱/۰
	جمع	۶/۴	۷/۱	۱۳/۱
سرمایه گذاری و توسعه فعالیت	افزایش سرمایه از محل آورده نقدی	۲۳/۰	-۲۵/۷	۲۰/۳
	میزان فروش	۳/۲	-۴/۵	۶/۵
	میزان صادرات	۵۸/۵	۱۸۲/۹	۲۷۴/۷
	میزان مالیات	-۲۳/۷	-۲۵/۰	-۳۷۰/۵
	جمع	۰/۱	-۱/۱	۵/۸
جمع کل		۶/۹	۱۰/۸	۱۶/۸

جدول شماره (۳): میزان رشد امتیاز شاخص های مجزاء از مدل

معیار	میزان رشد امتیاز (درصد)		
	ساده	وزنی بر مبنای ارزش بر اساس قیمت ثابت سال ۱۳۹۵	وزنی بر اساس ارزش مقطع واگذاری
اشتغال	۲۵/۰	۴۱/۸	۳۶/۵
بهره وری کل	۲۰/۶	۸۴/۱	۲۹۶/۷

۴-۴- رتبه بندی شرکت‌های مورد ارزیابی

در کنار اجرای مدل ارزیابی عملکرد برای تعداد ۷۹ شرکت واگذار شده به بخش غیر دولتی، رتبه بندی شرکت‌های مورد بررسی از نظر معیارها و شاخص های مدل صورت گرفته است. رتبه بندی صورت گرفته از نظر کل معیارها و همچنین دو معیار اشتغال و بهره‌وری کل بر اساس تفاضل امتیاز سال‌های بعد و سه سال قبل از واگذاری و نیز تأثیر وزن ارزش واگذاری به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ در امتیاز مکتسبه محاسبه و ۵ شرکت دارای بالاترین و پایین ترین امتیاز در جداول زیر نشان داده شده اند:

جدول شماره (۴): رتبه بندی شرکت‌های مورد ارزیابی از نظر مجموع امتیازات معیارهای بازدهی، بهره‌وری عوامل تولید، سرمایه گذاری و توسعه فعالیت

رتبه بندی شرکت‌ها	از نظر امتیاز ساده	از نظر امتیاز وزنی (وزن بر مبنای ارزش واگذاری به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵)
بالاترین رتبه	۱- پتروشیمی تبریز ۲- کشت و صنعت شهید رجایی ۳- پالایش نفت لاوان ۴- پالایش نفت کرمانشاه ۵- تولید نیروی برق آبادان	۱- هلدینگ خلیج فارس ۲- تولید نیروی برق دماوند ۳- پالایش نفت اصفهان ۴- ذوب آهن اصفهان ۵- پتروشیمی تبریز
پایین ترین رتبه	۱. بانک صادرات ایران ۲. تولید تجهیزات سنگین هپکو ۳. پالایش و پژوهش خون ۴. صنعتی دریایی ایران- صدرا ۵. بانک تجارت	۱- ملی صنایع مس ایران ۲- بانک صادرات ایران ۳- مخابرات ایران ۴- بانک تجارت ۵- صنعتی دریایی ایران- صدرا

شرکت‌هایی همچون **بانک‌ها** که با وجود انتقال بخش اعظم سهام آنها به بخش غیر دولتی، کماکان موظف به انجام اقدامات دستوری دولت می باشند، نتوانسته‌اند عملکرد چندان مناسبی بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری داشته باشند. همچنین با وجود آنکه شرکت‌های مذکور بررسی می‌باشند، ولی بخش اعظم سهام آنها به صورت بلوک‌های کوچک و یا به صورت تدریجی واگذار شده است. این نتیجه منفی در شرکت‌های بزرگی همچون **ملی صنایع مس ایران** نیز مشاهده می‌شود.

جدول شماره (۵): رتبه بندی شرکت‌های مورد ارزیابی از نظر معیار اشتغال

رتبه بندی بر اساس معیار <u>اشتغال</u>	از نظر امتیاز ساده	از نظر امتیاز وزنی (وزن بر مبنای ارزش واگذاری به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵)
بالاترین رتبه	۱- فولاد مبارکه اصفهان ۲- مخابرات ایران ۳- هلدینگ خلیج فارس ۴- مهندسی و ساختمان صنایع نفت ۵- ملی صنایع مس ایران	۱- هلدینگ خلیج فارس ۲- مخابرات ایران ۳- فولاد مبارکه اصفهان ۴- ملی صنایع مس ایران ۵- فولاد خوزستان
پایین ترین رتبه	۱- بانک صادرات ۲- صنعتی دریایی ایران- صدرا ۳- تراکتور سازی ایران ۴- صنایع آذراب اراک ۵- تولید تجهیزات سنگین هپکو	۱- بانک صادرات ۲- صنعتی دریایی ایران- صدرا ۳- تراکتور سازی ایران ۴- بانک تجارت ۵- تولید تجهیزات سنگین هپکو

جدول شماره (۶): رتبه بندی شرکت‌های مورد ارزیابی از نظر معیار بهره‌وری کل

رتبه بندی بر اساس معیار <u>بهره وری کل</u>	از نظر امتیاز ساده	از نظر امتیاز وزنی (وزن بر مبنای ارزش واگذاری به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵)
بالاترین رتبه	۱- پالایش نفت اصفهان ۲- پالایش نفت لاوان ۳- خدمات مهندسی برق مشانیر ۴- نیر پارس ۵- پتروشیمی باختر	۱- پالایش نفت اصفهان ۲- هلدینگ خلیج فارس ۳- تولید نیروی برق دماوند ۴- پالایش نفت لاوان ۵- پتروشیمی باختر
پایین ترین رتبه	۱- مهندسی و ساختمان صنایع نفت ۲- بانک تجارت ۳- بانک صادرات ۴- پتروشیمی پردیس ۵- تولید تجهیزات سنگین هپکو	۱- بانک تجارت ۲- بانک صادرات ۳- ملی صنایع مس ایران ۴- بانک ملت ۵- پتروشیمی پردیس

۴-۵- نتیجه اجرای مدل ارزیابی عملکرد به تفکیک سایر موارد:

۴-۵-۱- تحلیل ۱۰ شرکت با بالاترین ارزش واگذاری

- مجموع ۱۰ شرکت با بالاترین ارزش واگذاری (به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵) کاهش امتیاز ۳/۸- در صدی را تجربه نموده‌اند؛ در حالیکه سایر شرکت‌های ارزیابی شده رشد امتیاز ۸/۹ درصدی را داشته‌اند. در واقع منفی بودن رشد شرکت‌های دارای ارزش بالا، باعث کاهش سطح امتیاز تمامی شرکت‌های مورد ارزیابی شده است.
- اگرچه ۱۰ شرکت مورد ارزیابی دارای بیشترین ارزش که حدود ۷۴ درصد کل ارزش شرکت‌های مورد ارزیابی را به خود اختصاص داده‌اند، اغلب دارای کاهش امتیاز ساده بوده‌اند و در نتیجه مجموع امتیاز این ۱۰ شرکت منفی شده است، لیکن میانگین امتیاز کل این شرکت‌ها با در نظر گرفتن ضریب وزنی ارزش، رشد مثبت داشته است؛ به طوریکه تأثیر ارزش بالای برخی از این شرکت‌ها از جمله شرکت‌های هلدینگ خلیج فارس، تولید نیروی برق دماوند و پالایش نفت اصفهان که دارای رشد امتیاز بوده‌اند، منجر به مثبت شدن میانگین امتیاز وزنی ۱۰ شرکت دارای بیشترین ارزش به میزان ۱۱/۸ و ۱۵/۴ درصد بر مبنای ضریب وزنی ارزش واگذاری به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ و ضریب وزنی ارزش واگذاری در مقطع واگذاری شده است.

۴-۵-۲- تحلیل وضعیت ارزیابی شرکت‌ها با میزان سهام واگذار شده برابر یا بزرگتر از ۹۰ درصد

تعداد ۴۸ شرکت با میزان سهام واگذار شده برابر یا بزرگتر از ۹۰ درصد، رشد امتیاز ۱۰/۳ درصدی را تجربه نموده‌اند؛ در حالیکه تعداد ۳۱ شرکت ارزیابی شده با میزان سهام واگذار شده کمتر از ۹۰ درصد، رشد امتیاز ۱/۹ درصد را داشته‌اند. بنابراین شرکت‌های با میزان بالای سهام واگذار شده، به دلیل انتقال کنترل شرکت به بخش غیر دولتی، تأثیر مثبتی در رشد امتیاز مجموع شرکت‌ها داشته‌اند.

۴-۵-۳- تحلیل وضعیت ارزیابی شرکت‌های چالشی

- ۵ شرکت چالشی مورد مطالعه در این طرح (تولید تجهیزات سنگین هپکو، آلومینیوم المهدی، پالایش نفت کرمانشاه، حمل و نقل بین‌المللی خلیج فارس و ایران ایرتور)، کاهش امتیاز ۱۷/۲- در صدی را تجربه نموده‌اند؛ در حالیکه تعداد ۷۴ شرکت ارزیابی شده غیر چالشی رشد امتیاز ۹/۲ درصدی را داشته‌اند. بنابراین طبیعتاً عملکرد منفی شرکت‌های چالشی، تأثیر منفی در امتیاز مجموع شرکت‌ها بعد از واگذاری داشته است.
- شرکت‌های چالشی صرفاً نزدیک به یک درصد از ارزش کل واگذاری‌های شرکت‌های مورد ارزیابی (به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵) را به خود اختصاص داده‌اند. لیکن در این بین، ۲ شرکت ایران ایرتور و پالایش نفت کرمانشاه رشد امتیاز بعد از واگذاری داشته‌اند. همچنین شرکت پالایش نفت کرمانشاه جزء شرکت‌های با رتبه برتر، می‌باشد.

۴-۵-۴- تحلیل وضعیت ارزیابی شرکت‌های صادراتی

تعداد ۳۵ شرکت صادر کننده که تقریباً ۵۷ درصد از کل ارزش واگذاری‌های شرکت‌های مورد ارزیابی (به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵) را به خود اختصاص داده‌اند، افزایش امتیاز ۱۷/۸ در صدی را تجربه نموده‌اند؛ در حالیکه تعداد ۴۴ شرکت ارزیابی

شده غیر صادراتی کاهش امتیاز ۱/۲- در صدی را تجربه نموده‌اند. بنابراین تأثیر مثبت امتیاز شرکت‌های صادراتی باعث افزایش امتیاز کل شده است. در این بین، ۲۱ شرکت صادراتی (معادل ۶۰ درصد از نظر تعداد و ۶۶ درصد از نظر ارزش شرکت‌های صادراتی (به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵))، رشد امتیاز بعد از واگذاری داشته‌اند.

۴-۵-۵- تحلیل وضعیت ارزیابی به تفکیک نوع واگذاری

محاسبه میزان رشد امتیاز به تفکیک سه نوع واگذاری به شرح جدول ذیل می‌باشد:

جدول شماره (۷): میزان رشد شرکت‌های مورد ارزیابی به تفکیک نوع واگذاری

میزان رشد امتیاز مجموع شرکت‌ها			تعداد شرکت	نوع واگذاری
امتیاز وزنی (وزن بر مبنای ارزش واگذاری به قیمت مقطع واگذاری)	امتیاز وزنی (وزن بر مبنای ارزش واگذاری به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵)	امتیاز ساده		
۲۰٪	۳/۲٪	۱۰/۴٪	۶۱	رقابتی
۳۴/۴٪	۳۴/۷٪	۳۱/۸٪	۸	رد دیون دولت
۹/۳٪	۹/۴٪	۲۲/۱٪	۱۰	توزیع سهام عدالت
۱۵/۲٪	۱۵/۲٪	۲/۹٪	۱۸	غیر رقابتی (سهام عدالت و رد دیون دولت)
۱۶/۸٪	۱۰/۸٪	۶/۹٪	۷۹	مجموع شرکت‌ها

- ۳۲ شرکت از ۷۹ شرکت واگذار شده به صورت رقابتی رشد امتیاز بعد از واگذاری داشته‌اند.
 - ۷ شرکت از ۸ شرکت واگذار شده در قالب رد دیون دولت رشد امتیاز بعد از واگذاری داشته‌اند.
 - ۱ شرکت از ۱۰ شرکت واگذار شده در قالب توزیع سهام عدالت، رشد امتیاز بعد از واگذاری داشته‌اند.
- با توجه به یافته‌های طرح ارزیابی عملکرد، واگذاری شرکت‌ها به صورت رقابتی تأثیر زیادی در مثبت شدن امتیاز عملکرد شرکت‌ها به صورت ساده داشته است. البته اگرچه واگذاری شرکت‌های مورد ارزیابی در قالب رد دیون دولت نیز رشد امتیاز ارزیابی را نشان می‌دهد، ولی با توجه به تعداد محدود شرکت‌های واگذار شده در این قالب (۸ شرکت معادل ۱۰ درصد تعداد کل شرکت‌های ارزیابی شده) در مقایسه با سایر انواع واگذاری، نتیجه‌گیری در این خصوص با قطعیت امکان‌پذیر نیست.

۴-۵-۶- تحلیل وضعیت ارزیابی به تفکیک روش واگذاری

محاسبه میزان رشد امتیاز به تفکیک روش واگذاری به شرح جدول زیر می‌باشد:

جدول شماره (۵-۸): درصد رشد شرکت‌های مورد ارزیابی به تفکیک روش واگذاری‌ها

نوع واگذاری	تعداد شرکت	میزان رشد امتیاز مجموع شرکت‌ها از نظر		
		ساده	وزن بر مبنای ارزش واگذاری به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵	وزن بر مبنای ارزش واگذاری به قیمت مقطع واگذاری
بازار سرمایه (بورس و فرابورس)	۵۱	۰/۹٪	۱/۱٪	۱۶٪
خارج از بازار سرمایه (مزایده)	۲۸	۲۵/۲٪	۳۵/۱٪	۳۰/۲٪
مجموع شرکت‌ها	۷۹	۶/۹٪	۱۰/۸٪	۱۶/۸٪

- ۲۱ شرکت مورد ارزیابی از ۵۱ شرکت واگذار شده در بازار سرمایه (۴۱ درصد)، رشد امتیاز بعد از واگذاری داشته‌اند.
- ۱۹ شرکت مورد ارزیابی از ۲۸ شرکت واگذار شده در خارج از بازار سرمایه (۶۸ درصد)، رشد امتیاز بعد از واگذاری داشته‌اند.

بنابر نتایج به دست آمده مطابق جدول فوق، بررسی امتیاز شرکت‌ها در خارج از بازار سرمایه که ۳۵ درصد از تعداد شرکت‌های مورد ارزیابی را به خود اختصاص داده، نشان می‌دهد که این نوع واگذاری نه تنها تأثیر منفی بر امتیاز شرکت‌ها نداشته است؛ بلکه با توجه به انتقال مالکیت شرکت‌ها به صورت بلوک‌های بزرگ به سرمایه‌گذاران غیر دولتی که منجر به انتقال کنترل شرکت به این سرمایه‌گذاران شده است، نتایج مثبتی بر عملکرد شرکت‌ها پس از واگذاری بر جای گذاشته است.

۵- نتیجه‌گیری کلی:

- ✓ در مجموع، هر (۵) معیار اصلی مدل (بازدهی، بهره‌وری عوامل تولید، سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیت، اشتغال و بهره‌وری کل)؛ بعد از واگذاری رشد ملموس و قابل ملاحظه‌ای از نظر مجموع امتیاز ساده و وزنی داشته‌اند. این امر بیانگر دستیابی به اهداف خصوصی سازی با وجود چالش‌های فراوان بوجود آمده، است.
- ✓ تقریباً در تمامی معیارها و شاخص‌های مدل، میزان رشد امتیاز وزنی نسبت به امتیاز ساده، به طور معنی‌داری بیشتر بوده است. این مسأله نشان دهنده آن است که شرکت‌های بزرگ واگذار شده عملکرد مناسب‌تری پس از واگذاری داشته‌اند.
- ✓ افزایش قابل ملاحظه معیارهای «اشتغال» (۵۴،۵۸۳ نفر معادل ۲۵ درصد) و «بهره‌وری کل» (۲۰/۶ درصد) در مجموع شرکت‌های واگذار شده، بیانگر نزدیک شدن به اهداف خصوصی سازی است.

✓ از ۱۱ زیر معیار مدل (شاخص)، برخی زیر معیار «مالیات پرداختنی»، رشد منفی از نظر مجموع امتیازات ساده و وزنی داشته است؛ این امر می تواند نشان دهنده چالش کمبود نقدینگی و تأمین مالی در شرکتهای واگذار شده باشد.

✓ شرکتهایی با میزان سهام واگذار شده بیش از ۹۰ درصد (۴۸ شرکت از ۷۹ شرکت)، رشد امتیاز ساده ۱۰/۳ درصدی را در دوره بعد از واگذاری تجربه کرده اند، حال آنکه این امتیاز برای شرکتهای واگذار شده زیر ۹۰ درصد (۳۱ شرکت از ۷۹ شرکت) معادل ۱/۹ درصد بوده است. بنابراین واگذاری بلوک های کنترلی بزرگ، می تواند تاثیر مثبتی بر نتایج حاصل از خصوصی سازی داشته باشد.

✓ ۳۵ شرکت صادراتی از ۷۹ شرکت ارزیابی شده، ۵۸/۵ درصد رشد امتیاز ساده، از نظر شاخص صادرات، داشته اند. از بین شرکتهای صادراتی، ۸ شرکت پتروشیمی معادل ۲۲/۹ درصد تعداد شرکتهای صادراتی، ۱۴۸/۸ درصد رشد در امتیاز میزان صادرات و مابقی شرکتهای صادراتی، ۴۰/۲ درصد رشد امتیاز داشته اند. بنابراین با وجود شرایط تحریم، شرکتهای صادراتی واگذار شده، به ویژه شرکت های پتروشیمی، توانسته اند رشد مناسبی را در بازار صادرات داشته باشند.

✓ حدود ۳۹ درصد ارزش واگذاریها مربوط به واگذاری های رقابتی (در مقابل سهام عدالت و رد دیون دولت) می باشد؛ که ۱۰/۴ درصد رشد امتیاز ساده در دوره بعد از واگذاری داشته اند. بنابراین با توجه به رشد امتیاز ساده ۶/۹ درصد کل شرکت ها، واگذاری شرکت ها به صورت رقابتی تأثیر زیادی در مثبت شدن امتیاز عملکرد شرکت ها داشته است.

✓ ۶۸ درصد شرکت های واگذار شده خارج از بازار سرمایه (مزایده)، بعد از واگذاری رشد امتیاز داشته اند؛ حال آنکه این رشد برای شرکتهای بورسی و فرابورسی ۴۱ درصد است. این نتیجه بیانگر اهمیت واگذاری کنترل و مدیریت، و نه صرفاً واگذاری مالکیت شرکت (به صورت بلوک های کوچک و تدریجی از طریق بازار سرمایه)، می باشد.

ضمیمه شماره (۱): مدل ارزیابی عملکرد شرکت‌های واگذار شده و نحوه امتیاز دهی به شاخص‌ها

الف- مدل ارزیابی عملکرد شرکت‌های واگذار شده:

مدل مورد استفاده در این پژوهش شامل ۳ معیار و ۱۱ شاخص می‌باشد. این مدل با الگوبرداری از مدل EFQM (European Foundation Quality Management) بر مبنای نظرات متخصصین و کارشناسان امر بومی شده و مبنای کار این پژوهش قرار گرفته است. در جدول زیر معیارها، شاخص‌ها، نحوه محاسبه هر یک از شاخص‌ها به همراه امتیاز اختصاص داده شده به هر شاخص و در نهایت جمع کل امتیازات هر یک از معیارهای ۳ گانه آورده شده است. جمع کل امتیازات مدل ۱۰۰ می‌باشد.

مدل ارزیابی عملکرد شرکت‌های واگذار شده به بخش غیردولتی

معیار	شاخص	نحوه محاسبه	حداکثر امتیاز
بازدهی	بازده دارائی‌ها	سود خالص نسبت به مجموع دارائی‌ها	۱۰
	بازده حقوق صاحبان سهام	سود خالص نسبت به حقوق صاحبان سهام	۵
	بازده فروش	سود خالص نسبت به فروش	۱۰
	جمع		۲۵
بهره‌وری	بهره‌وری هزینه نیروی انسانی	نسبت ارزش افزوده به هزینه کل نیروی کار	۱۰
	بهره‌وری هزینه سرمایه	نسبت ارزش افزوده به هزینه استفاده از سرمایه	۱۰
	بهره‌وری انرژی	نسبت ارزش افزوده به هزینه انرژی مصرف شده	۱۰
	بهره‌وری مواد اولیه	نسبت ارزش افزوده به هزینه مواد اولیه	۱۰
	جمع		۴۰
سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیت	افزایش سرمایه از محل آورده نقدی	---	۱۰
	مالیات	---	۱۰
	میزان فروش	---	۸
	میزان صادرات	---	۷
	جمع		۳۵
جمع کل امتیازات			۱۰۰

همچنین ۲ معیار مستقل «بهره وری کل» و «اشتغال» نیز به صورت مجزا از مدل فوق مورد بررسی قرار گرفته اند. در خصوص مدل مذکور ذکر نکات زیر ضروری است:

در خصوص مدل مذکور ذکر نکات زیر ضروری است:

- ۱- با توجه به تعارضی که می‌تواند میان دو شاخص بهره‌وری کل و اشتغال، از نظر تحقق اهداف خصوصی سازی به وجود آید، این دو معیار خارج از مدل و به طور جداگانه بدون در نظر گرفتن امتیاز و براساس تعداد نیروی انسانی و میزان بهره‌وری کل در هر سال، محاسبه و مورد سنجش قرار گرفته‌اند.
- ۲- در صورتی که یک شرکت صادر کننده نباشد، امتیاز مربوط به این شاخص به امتیاز شاخص بازده فروش اضافه می‌گردد.
- ۳- برای محاسبه میزان فروش براساس الگوی مورد استفاده برای شرکت‌های غیر تولیدی مانند شرکت‌های بیمه‌ای، حمل و نقل و بانک‌ها و ...، از درآمدهای حاصل از ارائه خدمات استفاده شده است.
- ۴- برای محاسبه هریک از شاخص‌های مدل، از داده‌های آماری مندرج در صورت‌های مالی حسابرسی شده شرکت‌های مورد ارزیابی تا پایان سال مالی ۱۳۹۸ استفاده شده است.
- ۵- داده‌های آماری هر سال از صورت‌های مالی منتهی به اسفندماه همان سال استخراج شده است. چنانچه سال مالی شرکتی منتهی به اسفندماه نباشد، از داده‌های آماری صورت‌های مالی سالی که بیشترین مدت زمان عملکرد شرکت در آن سال اتفاق افتاده باشد، استفاده شده است.
- ۶- در مورد شرکت‌های مورد ارزیابی که دارای شرکت یا واحدهای فرعی زیرمجموعه می‌باشند، اغلب از صورت‌های مالی تلفیقی استفاده شده است.
- ۷- اطلاعات مورد نیاز جهت عملکرد شرکت‌های مورد بررسی از منابعی نظیر اسناد سازمان خصوصی سازی، سایت کدال سازمان بورس و اوراق بهادار و صورت‌های مالی شرکت‌های، جمع‌آوری شده است.
- ۸- شاخص قیمت‌ها برای تبدیل ارزش‌های جاری به ارزش‌های حقیقی (قیمت ثابت سال ۱۳۹۵)، از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به قیمت ثابت سال مذکور اخذ شده است.
- ۹- داده‌های آماری مربوط به هر شرکت به تفکیک سال در نرم افزار اکسل مربوط به آن شرکت درج و سپس براساس مدل تعریف شده، شاخص‌ها و امتیاز هر شرکت در هر سال محاسبه شده است. همچنین میانگین امتیازات شرکت برای سال‌های بعد و سه سال قبل از واگذاری و میزان رشد آنها محاسبه شده است.

ب- نحوه امتیازدهی به شاخص‌ها

برای امتیازدهی به شاخص‌ها ابتدا باید مشخص شود که گزینه مطلوب رشد شاخص است یا افت آن. اگر A وضعیت شرکت در سال‌های بعد از واگذاری و B وضعیت شرکت در سال‌های ماقبل از واگذاری باشد و چنانچه رشد شاخص گزینه مطلوب باشد یعنی پیش‌بینی وضعیت $B < A$ را داشته باشیم، از معادله زیر برای امتیاز دهی استفاده شود.

$$\text{if } B < A \rightarrow \frac{V_i - V_{\min}}{V_{\max} - V_{\min}} \quad \text{معادله (۱):}$$

و در صورتی که افت شاخص گزینه مطلوب باشد یعنی پیش‌بینی وضعیت $B > A$ را داشته باشیم معادله امتیاز دهی به شکل زیر خواهد بود.

$$\text{if } B > A \rightarrow \frac{V_{\max} - V_i}{V_{\max} - V_{\min}} \quad \text{معادله (۲):}$$

در معادله های (۱) و (۲)، V_i مقدار هر شاخص در سال i ام، $V_{\min}$ و $V_{\max}$ به ترتیب حداقل و حداکثر شاخص مورد نظر برای شرکت مورد ارزیابی در کل بازه زمانی ارزیابی عملکرد آن شرکت است. نزدیک بودن به مقدار حداقل در سال i ام، صورت کسر را کوچک نموده و باعث کاهش ضریب امتیازی این شاخص خواهد شد و برعکس. از ضرایب به دست آمده در این مرحله برای سال‌های قبل و بعد از واگذاری میانگین گرفته شده و در انتها با ضرب این میانگین در حداکثر امتیاز شاخص مربوطه، امتیازدهی صورت می‌پذیرد. جهت تبیین موضوع، مثالی ارائه می‌شود. فرض کنید شرکتی در انتهای سال ۱۳۸۹ واگذار شده باشد. داده‌های مربوط به شاخص بازده دارایی‌ها (ROA) مربوط به آن شرکت به شرح جدول زیر محاسبه می‌شود:

روش امتیازدهی به شاخص‌ها

قبل از واگذاری												بعد از واگذاری											
score	year/Index	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۰/۰۵	۰/۰۴	۰/۰۶	۰/۰۳	۰/۰۰	۰/۰۱	۰/۱۳	۰/۰۵	۰/۰۸	۰/۱۱	۰/۲۳								
۳	ROA	۰/۰۵	۰/۰۵	۰/۰۴	۰/۰۶	۰/۰۳	۰/۰۰	۰/۰۱	۰/۱۳	۰/۰۵	۰/۰۸	۰/۱۱	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۳								
ماکزیمم کل دوره												۰/۰۶											
مینیمم کل دوره												-۰/۲۳											
نتایج معادله (۱)												۰/۹۶۶	۰/۹۶۶	۰/۹۳۱	۱/۰۰	۰/۸۹۷	۰/۷۹۳	۰/۷۵۹	۰/۳۴۵	۰/۶۲۱	۰/۵۱۷	۰/۴۱۴	۰
امتیاز هر سال												۲/۸۹	۲/۸۹	۲/۷۹	۳/۰	۲/۶۹	۲/۳۸	۲/۲۸	۱/۰۳	۱/۸۶	۱/۵۵	۱/۲۴	۰
میانگین امتیاز هر دوره												۲/۸۶				۱/۷۸							

با توجه به موارد فوق، در این بررسی برای سنجش عملکرد هریک از شرکت‌های مورد ارزیابی، رشد امتیاز معیارها در سال‌های بعد از واگذاری نسبت به قبل از واگذاری محاسبه شده است. همچنین مقایسه عملکرد شرکت‌های مورد ارزیابی با یکدیگر براساس تفاضل مجموع امتیاز معیارها برای سال‌های بعد از واگذاری و سه سال قبل از واگذاری صورت گرفته است. علاوه بر آن، شرکت‌های مورد ارزیابی براساس تفاضل وزنی مجموع امتیازات نیز رتبه‌بندی شده‌اند. به این معنی که با توجه به ارزش متفاوت شرکت‌های واگذار شده، علاوه بر محاسبه تفاضل معیار امتیازها با ضریب یکسان، ضریب ارزشی هر یک از شرکت‌های موصوف (به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵) نیز در محاسبه تفاضل مجموع امتیازات در ارزیابی عملکرد لحاظ شده است.

همچنین پس از ارزیابی شرکت‌ها براساس مدل فوق، تفکیک شرکت‌های مورد ارزیابی به شرکت‌های دارای میزان سهام واگذار شده بالا، شرکت‌های دارای صادرات و شرکت‌های واگذار شده چالشی و نیز براساس روش و انواع مختلف واگذاری، بر مبنای مدل طراحی شده صورت گرفته است.

در راستای مقررات مرتبط با واگذاری سهام شرکت‌ها، واگذاری از طریق بازار سرمایه (بورس و فرابورس) و یا خارج از بازار سرمایه (مزایده) انجام می‌پذیرد. از منظر دیگر نیز، سه نوع واگذاری صورت می‌پذیرد؛ که عبارتند از: واگذاری سهام شرکت‌ها به عموم متقاضیان به صورت رقابتی، واگذاری به اشخاص حقیقی و حقوقی طلبکار از دولت در قالب رد دیون و یا واگذاری سهام تخصیص یافته به طرح توزیع سهام عدالت در شرکت‌های سرمایه‌پذیر به مضمولین این طرح. در تحلیل ارزیابی عملکرد حاضر، شرکت‌هایی که سهام آنها در قالب بیش از یک نوع واگذاری انجام شده است، متناسب با بیشترین نوع سهم واگذاری آنها در قالب یکی از انواع واگذاری‌ها، طبقه‌بندی شده‌اند.

ضمیمه شماره (۲): فهرست شرکت‌های ارزیابی شده

در این دوره از ارزیابی شرکت‌های واگذار شده به بخش غیردولتی، با توجه به محدودیت‌های آماری و اطلاعاتی مترتب بر امکانات آماری شرکت‌های واگذار شده، تعداد ۷۹ شرکت واگذار شده به صورت کنترلی که صورت‌های مالی آن‌ها برای سه سال قبل از واگذاری و تمام سال‌های بعد از واگذاری تا پایان سال ۱۳۹۸ قابل دستیابی بوده است، به شرح جدول زیر انتخاب و مورد ارزیابی قرار گرفتند.

فهرست شرکت‌های ارزیابی شده

ردیف	سال واگذاری	نام شرکت	نام شرکت مادر تخصصی
۱	۱۳۸۸	افرات	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۲	۱۳۹۴	ایران ایرتور	هواپیمائی جمهوری اسلامی
۳	۱۳۸۷	آلومینیوم ایران (ایرالکو)	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۴	۱۳۹۴	آلومینیوم المهدی	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۵	۱۳۹۰	بازرسی کیفیت و استاندارد ایران	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۶	۱۳۹۳	بانک تجارت	وزارت امور اقتصادی و دارایی
۷	۱۳۹۴	بانک صادرات	وزارت امور اقتصادی و دارایی
۸	۱۳۹۳	بانک ملت	وزارت امور اقتصادی و دارایی
۹	۱۳۹۳	بیمه البرز	وزارت امور اقتصادی و دارایی
۱۰	۱۳۸۹	بیمه آسیا	وزارت امور اقتصادی و دارایی
۱۱	۱۳۹۲	بیمه دانا	وزارت امور اقتصادی و دارایی
۱۲	۱۳۸۹	بین المللی توسعه و مهندسی پارس - پیدکو	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۱۳	۱۳۹۴	پالایش پارس فرآیند شیراز	ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران
۱۴	۱۳۹۱	پالایش نفت اصفهان	ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران
۱۵	۱۳۹۰	پالایش نفت تبریز	ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران
۱۶	۱۳۹۰	پالایش نفت تهران	ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران
۱۷	۱۳۹۲	پالایش نفت شیراز	ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران
۱۸	۱۳۹۶	پالایش نفت کرمانشاه	ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران
۱۹	۱۳۹۶	پالایش نفت لاوان	ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران
۲۰	۱۳۹۳	پالایش و پژوهش خون	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۲۱	۱۳۸۹	پتروشیمی ارومیه	ملی صنایع پتروشیمی
۲۲	۱۳۹۲	پتروشیمی باختر	ملی صنایع پتروشیمی
۲۳	۱۳۹۰	پتروشیمی بوشهر	ملی صنایع پتروشیمی
۲۴	۱۳۹۸	پتروشیمی بیستون	ملی صنایع پتروشیمی
۲۵	۱۳۸۹	پتروشیمی پردیس (پتروشیمی اوره و آمونیاک غدیر)	ملی صنایع پتروشیمی
۲۶	۱۳۹۲	پتروشیمی تبریز	ملی صنایع پتروشیمی
۲۷	۱۳۹۰	پتروشیمی خراسان	ملی صنایع پتروشیمی
۲۸	۱۳۹۶	پتروشیمی دماوند	ملی صنایع پتروشیمی
۲۹	۱۳۸۷	پتروشیمی رازی	ملی صنایع پتروشیمی
۳۰	۱۳۹۰	پتروشیمی شیراز	ملی صنایع پتروشیمی

ردیف	سال واگذاری	نام شرکت	نام شرکت مادر تخصصی
۳۱	۱۳۸۹	پتروشیمی مارون	ملی صنایع پتروشیمی
۳۲	۱۳۸۷	پیمان غرب	ساتکاب
۳۳	۱۳۸۷	تراکتورسازی ایران	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۳۴	۱۳۸۹	توسعه راههای پارس	ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور
۳۵	۱۳۸۷	تولید ادوات کشاورزی اراک-تاکا	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۳۶	۱۳۸۷	تولید پمپ های بزرگ و توربین آبی	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۳۷	۱۳۸۶	تولید تجهیزات سنگین هپکو	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۳۸	۱۳۸۴	تولید سموم علف کش	خدمات کشاورزی
۳۹	۱۳۹۳	تولید نیروی برق آبادان	مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر)
۴۰	۱۳۹۶	تولید نیروی برق خلیج فارس	تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران(توانیر مدیریت)
۴۱	۱۳۹۲	تولید نیروی برق دماوند	مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران(توانیر)
۴۲	۱۳۹۶	تولید نیروی برق سبز منجیل	تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران(توانیر مدیریت)
۴۳	۱۳۹۰	حفاری شمال	ملی نفت ایران
۴۴	۱۳۹۵	حمل و نقل بین المللی خلیج فارس	بازرگانی دولتی ایران
۴۵	۱۳۹۰	خدمات مهندسی برق مشاور	ساتکاب
۴۶	۱۳۹۲	ذوب آهن اصفهان	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۴۷	۱۳۹۳	زغالسنگ البرز شرقی	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۴۸	۱۳۸۹	سردخانه زراعی عاجکو-کالبر	بازرگانی دولتی ایران
۴۹	۱۳۹۳	سرمایه گذاری گسترش و توسعه صنعت	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۵۰	۱۳۸۴	سیمان آرتا اردبیل (اردبیل و آهک آذرشهر)	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۵۱	۱۳۸۳	سیمان خاش	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۵۲	۱۳۸۳	سیمان خوزستان	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۵۳	۱۳۸۶	سیمان داراب	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۵۴	۱۳۸۷	سیمان دشتستان	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۵۵	۱۳۸۶	سیمان زابل	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۵۶	۱۳۸۴	سیمان هرمزگان	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۵۷	۱۳۸۲	سیمان هگمتان	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۵۸	۱۳۸۳	صنایع آذراب اراک	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۵۹	۱۳۸۹	صنایع تجهیزات نفت	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۶۰	۱۳۸۴	صنعتی دریایی ایران-صدرا	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۶۱	۱۳۹۴	عمران و مسکن سازان شمالغرب	عمران و بهسازی شهری ایران
۶۲	۱۳۹۶	فرآورده های مواد پروتئینی استان کردستان	پشتیبانی امور دام کشور
۶۳	۱۳۹۲	فولاد خوزستان	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۶۴	۱۳۸۷	فولاد مبارکه اصفهان	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۶۵	۱۳۸۴	کارخانجات تولیدی شهید قندی (کابلهای مخابراتی شهید قندی)	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
۶۶	۱۳۸۹	کشت و صنعت جیرفت	شهرک های کشاورزی

ردیف	سال واگذاری	نام شرکت	نام شرکت مادر تخصصی
۶۷	۱۳۸۹	کشت و صنعت شهید رجایی	شهرک‌های کشاورزی
۶۸	۱۳۸۸	گروه ملی صنعتی فولاد ایران	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۶۹	۱۳۹۴	گسترش زیست فناوری (گسترش صنعت علوم زیستی (لیدکو))	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۷۰	۱۳۸۹	مخابرات ایران	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
۷۱	۱۳۸۷	ملی صنایع مس ایران	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
۷۲	۱۳۹۱	مهندسی ساختمان و تاسیسات راه آهن	راه آهن جمهوری اسلامی ایران
۷۳	۱۳۹۰	مهندسی و ساختمان صنایع نفت	سازمان ملی نفت ایران
۷۴	۱۳۹۴	مهندسين مشاور نیرو	ساتکاب
۷۵	۱۳۹۶	نساجی قائم شهر	سازمان خصوصی سازی
۷۶	۱۳۸۶	نصب نیرو	ساتکاب
۷۷	۱۳۸۷	نیر پارس	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
۷۸	۱۳۹۳	صنایع پتروشیمی خلیج فارس (هلدینگ خلیج فارس)	ملی صنایع پتروشیمی
۷۹	۱۳۸۸	هلیکوپتری ایران	ملی نفت ایران